

Kawża C-268/06

Impact

vs

Minister for Agriculture and Food *et*

(talba għal deċiżjoni preliminari
mressqa mil-Labour Court)

“Direttiva 1999/70/KE — Klawżoli 4 u 5 tal-ftehim qafas dwar xogħol għal
żmien fiss — Impjiegi għal żmien fiss fis-servizz pubbliku — Kundizzjonijiet
ta’ impjeg — Pagi u pensjonijiet — Tiġdid ta’ kuntratti għal żmien fiss għal
perijodu li jwassal sa tmien snin — Awtonomija proċedurali — Effett dirett”

Konklużjonijiet ta’ l-Avukat Ġenerali J. Kokott, ippreżentati fid-9 ta’ Jannar
2008 I - 2487
Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (Awla Manja) tal-15 ta’ April 2008 I - 2533

Sommarju tas-sentenza

1. *Dritt Komunitarju — Principji — Dritt għal protezzjoni ġudizzjarja effettiva
(Direttiva tal-Kunsill 1999/70)*

2. *Politika soċjali — Ftehim qafas bejn ETUC, UNICE u CEEP fuq ix-xogħol għal żmien fiss — Direttiva 1999/70*
(Artikolu 139(1) u (2) KE; Direttiva tal-Kunsill 1999/70, Klawżoli 4(1) u 5(1) ta' l-Anness)
3. *Politika soċjali — Ftehim qafas bejn ETUC, UNICE u CEEP fuq ix-xogħol għal żmien fiss — Direttiva 1999/70*
(Artikoli 10 KE u 249(3) KE; Direttiva tal-Kunsill 1999/70)
4. *Atti ta' l-istituzzjonijiet — Direttivi — Implementazzjoni mill-Istati Membri*
(Artikolu 249(3) KE; Direttiva tal-Kunsill 1999/70)
5. *Politika soċjali — Ftehim qafas bejn ETUC, UNICE u CEEP fuq ix-xogħol għal żmien fiss — Direttiva 1999/70*
(Direttiva tal-Kunsill 1999/70, Klawżola 4 ta' l-Anness)

1. Il-liġi Komunitarja, b'mod partikolari l-prinċipju ta' effettività, teżiġi li qorti speċjalizzata, inkarigata, fil-kuntest tal-ġurisdizzjoni li għet ikkonferita lilha, anki b'mod volontarju, mil-leġiżlazzjoni li tassigura t-traspożizzjoni tad-Direttiva tal-Kunsill 1999/70, dwar il-ftehim qafas dwar xogħol għal żmien fiss konkluz mill-ETUC, mill-UNICE u miċ-CEEP, biex tisma talba bbażata fuq ksur ta' din il-leġiżlazzjoni, tiddikjara li għandha ġurisdizzjoni biex tisma' wkoll pretenzjonijiet tar-rikorrent ibbażati direttament fuq din id-Direttiva stess għall-perijodu inkluż bejn id-data ta' meta skada t-terminu għat-traspożizzjoni tagħha u d-data tad-dhul fis-seħh tal-leġiżlazzjoni msemmija, jekk jirriżulta li l-obbligu li dan ir-rikorrent għandu li jressaq, b'mod parallel, quddiem qorti ordinarja, talba separata direttament ibbażata fuq l-imsemmija Direttiva kellu jwassal għal inkonvenjenti proċedurali ta' natura tali li jagħmlu eċċessivament diffiċli l-eżerċizzju tad-drittijiet li huma għandhom abbażi tas-sistema legali Komunitarja. Hija l-qorti nazzjonali li

għandha tagħmel il-verifiki neċessarji f'dan ir-rigward.

(ara l-punt 55 u d-dispożittiv 1)

2. Fil-każijiet kollha fejn dispożizzjonijiet ta' Direttiva jidhru li jkunu mingħajr kundizzjonijiet u preċiżi biżżejjed, mil-lat tal-kontenut tagħhom, l-individwi jkollhom bażi sabiex jinvokawhom kontra l-Istat, b'mod partikolari fil-kwalità tiegħu bħala persuna li thaddem. Dan il-prinċipju jista' jiġi traspost fir-rigward tad-dispożizzjonijiet ta' ftehim li, bħall-ftehim kwadru dwar ix-xogħol

għal żmien fiss, li jidher fl-Anness tad-Direttiva 1999/70 dwar il-ftehim qafas dwar xogħol għal żmien fiss konkluż mill-ETUC, mill-UNICE u mis-CEEP, ġew milhuqa permezz ta' djalogu li sar, abbażi ta' l-Artikolu 139(1) KE, bejn imsieħba soċjali fuq livell Komunitarju u li ġew implementati, b'mod konformi mal-paragrafu (2) ta' dan l-istess Artikolu, minn Direttiva tal-Kunsill li jiffurmaw parti shiha minnha.

F'dan ir-rigward, il-klawżola 4(1) ta' l-imsemmi ftehim qafas, li tipprojbixxi, b'mod ġenerali u f'termini ċari, kull differenza fit-trattament li ma tkunx oġġettivament iġġustifikata fir-rigward tal-haddiema għal żmien fiss f'dak li jirrigwarda l-kundizzjonijiet ta' l-impjieg, hija mingħajr kundizzjoni u preċiża biżżejjed sabiex tkun tista' tiġi invokata minn individwu quddiem qorti nazzjonali. Min-naħa l-oħra, dan mhuwiex il-każ fil-konfront tal-klawżola 5(1) ta' l-imsemmi ftehim qafas, li tassenja lill-Istati Membri għan ġenerali li jikkonsisti fil-prevenzjoni ta' l-użu abbużiv tal-kuntratti għal żmien fiss suċċessivi filwaqt li thallilhom l-għażla tal-metodi intiżi għall-prevenzjoni tagħhom.

(ara l-punti 57, 58, 60, 68, 70, 73, 79, 80 u d-dispożittiv 2)

3. L-Artikoli 10 KE u t-tielet paragrafu ta' l-Artikolu 249 KE, kif ukoll id-Direttiva 1999/70 dwar il-ftehim qafas dwar xogħol għal żmien fiss konkluż mill-ETUC, mill-UNICE u mis-CEEP, għandhom jiġu interpretati fis-sens li awtorità ta' Stat Membru li taġixxi fil-kwalità ta' persuna pubblika li thaddem mhijiex awtorizzata li tadotta miżuri, li jmorru kontra l-għan segwit mid-Direttiva msemmija u mill-ftehim qafas dwar ix-xogħol għal żmien fiss f'dak li jirrigwarda l-prevenzjoni ta' l-użu abbużiv tal-kuntratti għal żmien fiss, li jikkonsistu fit-tiġdid ta' tali kuntratti għal terminu insolitament twil matul il-perijodu ta' bejn id-data ta' l-iskadenza tat-terminu ta' traspożizzjoni ta' din id-Direttiva u dik tad-dhul fis-seħh tal-liġi li tassigura din it-traspożizzjoni.

(ara l-punt 92 u d-dispożittiv 3)

4. Meta japplikaw il-liġi interna u, b'mod partikolari, id-dispożizzjonijiet ta' leġizlazzjoni adottata speċifikament sabiex timplemmenta r-rekwiżiti ta' Direttiva, il-qorti nazzjonali huma obbligati li jinterpretaw il-liġi nazzjonali, safejn dan ikun possibbli, fid-dawl tat-test u ta' l-għan tad-Direttiva in kwistjoni sabiex jintlaħaq ir-rizultat intiż mid-Direttiva u b'dan il-mod jikkonformaw ruhhom mat-tielet paragrafu ta' l-Artikolu 249 KE. Madankollu, l-obbligu li l-qorti nazzjonali għandha li tirreferi għall-kontenut ta' Direttiva meta tinterpreta u

tapplika r-regoli rilevanti tal-liġi interna huwa limitat mill-prinċipji generali tad-dritt, b'mod partikolari mill-prinċipji ta' ċertezza legali kif ukoll ta' non-retroattività, u hija ma tistax isservi ta' bażi għal interpretazzjoni *contra legem* tal-liġi nazzjonali.

F'dawn iċ-ċirkustanzi, safejn il-liġi nazzjonali applikabbli tinkludi fiha regola li teskludi l-applikazzjoni retroattiva ta' liġi fin-nuqqas ta' indikazzjoni ċara u mhux ambigwa li tgħid mod ieħor, qorti nazzjonali, li jkollha quddiema talba bbażata fuq ksur ta' dispożizzjoni tal-liġi nazzjonali li tittrasponi d-Direttiva 1999/70 dwar il-ftehim qafas dwar xogħol għal żmien fiss konkluz mill-ETUC, mill-UNICE u mis-CEEP, mhiġiex marbuta, skond il-liġi Komunitarja, li tikkonferixxi effett retroattiv lid-dispożizzjoni msemmija b'effett mid-data ta' l-iskadenza tat-terminu ta' traspożizzjoni ta' din id-Direttiva hlief jekk teżisti, f'din il-liġi nazzjonali, indikazzjoni ta' din in-natura, li tkun ta' natura tali li tikkonferixxi tali effett retroattiv lil din id-dispożizzjoni.

(ara l-punti 98, 100, 104
u d-dispożittiv 4)

5. Filwaqt li tesprimi prinċipju tal-liġi soċjali Komunitarja li ma jistax jiġi interpretat b'mod ristrettiv, il-klawżola 4 tal-ftehim qafas dwar xogħol għal żmien fiss, li jidher fl-Anness tad-Direttiva 1999/70 dwar il-ftehim qafas dwar xogħol għal żmien fiss konkluz mill-ETUC, mill-UNICE u mis-CEEP, għandha tiġi interpretata fis-sens li l-kundizzjonijiet ta' l-impjieg skond din il-klawżola jinkludu l-kundizzjonijiet li jirrigwardaw il-pagi kif ukoll il-pensjonijiet li jiddependu fuq ir-relazzjoni ta' impjieg, bl-eskluzjoni tal-kundizzjonijiet li jirrigwardaw il-pensjonijiet li jirriżultaw minn sistema legali ta' sigurtà soċjali.

(ara l-punti 114, 134 u d-dispożittiv 5)